Återrapport utredning av behov av och förutsättningar för kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper

2026-03-02

Diarienummer GSN-2026/161 och GSN-2026/153

Sammanfattning

I Huddinge kommuns Mål och budget 2025–2027 gav kommunfullmäktige grundskolenämnden i uppdrag att utreda behov av och förutsättningar för inrättandet av kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper på en eller flera platser i kommunen.

Rektor kan enligt skollagen besluta att en elev ska ges särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp, för elever i behov av ett mindre undervisningssammanhang. I Huddinge finns idag två kommunövergripande SU-verksamheter: Rosenhill och Tingsvägen. Dessa verksamheter tar emot elever från flera av kommunens skolor. De flesta skolor har även egna lokala SU-grupper.

Ett annat alternativ som också innebär att elever erbjuds undervisning i ett mindre sammanhang är resursskola. Resursskola är en mer permanent organisatorisk lösning för elever med behov av särskilt stöd och innebär ofta små elevgrupper med hög personaltäthet. Till skillnad från SU-grupper beslutar huvudmannen centralt om placering i resursskola, och mottagande sker enligt särskilda kriterier.

Utredningen visar att kommunen har elevgrupper vars behov skolorna har utmaningar att möta inom befintliga stödverksamheter. De två kommunövergripande SU-grupperna är fullbelagda och skolledarna beskriver att det finns stora utmaningar för skolorna i att möta vissa elevers behov inom ramen för skolornas egna SU-grupper. Utredningen pekar därför på ett tydligt behov av fler kommunövergripande anpassade undervisningsmiljöer, särskilt för yngre elever i årskurs F–3 med stora och komplexa stödbehov.

Utredningens uppdrag var att utreda behovet av ytterligare kommunövergripande SU-grupper. I utredningen framkommer dock att det finns flera fördelar med att anordna undervisning i ett mindre sammanhang i form av resursskola, jämfört med kommunövergripande SU-grupp. En viktig faktor är att elever i förskoleklass inte kan ges stöd i SU-grupp. Därför föreslår förvaltningen att befintlig organisation utökas genom att kommunen inrättar resursskola.

Tillgängliga medel för 2026 räcker till uppskattningsvis totalt 12 platser i sådan verksamhet. Förvaltningen föreslår att resursskola inledningsvis startas för elever i årskurs F–3 i anslutning till Annerstaskolan och Sjötorpsskolan.

Förvaltningen bedömer det finns behov av att utvärdera verksamheten samt att utreda vidare hur organisationen med kommunövergripande mindre sammanhang kan utvecklas.

Innehåll

Sammanfattning....2
Inledning....5
Utredningens genomförande....5
Genomgång av rättsläget....6
Särskilt stöd....6
Särskild undervisningsgrupp....6
Resursskola....8
Juridiska skillnader mellan kommunövergripande SU-grupp och resursskola....8
Hemskola och rektors ansvar....9
Placeringens varaktighet....9
Centralt mottagande....10
Undervisning i mindre sammanhang för elever i förskoleklass....11
Administrativa utmaningar med kommungemensamma SU-grupper....12
Beskrivning av befintlig verksamhet....13
Nuvarande kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper....13
Rosenhills särskilda undervisningsgrupper....13
Tingsvägen....14
Lokala särskilda undervisningsgrupper i Huddinge....14
Skolor som uppger att de inte har någon lokal särskild undervisningsgrupp....14
Elever i resursskolor i annan regi....15
Erfarenheter från andra kommuner....16
Identifierade behov....17
Identifierade målgrupper i kommunen....17
Elever i förskoleklass och grundskolans yngre åldrar som inte tillhör målgruppen för anpassad grundskola....17
Intellektuellt starka elever med omfattande behov av individuella anpassningar....18
Särskilt om utåtagerande elever där det förekommer hot och våld....18
Identifierade geografiska områden....19
Skolskjuts....19
Identifierade behov utifrån organisation, lokaler och resurser....20
Utredningens resultat visar på behov av resursskola....20
Förutsättningar....22
Ekonomiska förutsättningar....22
Finansieringsmodeller....22
Påverkan på annan regi....23

Räkneexempel för fler mindre sammanhang 24
Organisation och lokaler 26
Utformning av lokaler 27
Slutsatser och behov av fortsatt utredning 28
Källor 30

Inledning

Grundskolenämnden gav i verksamhetsplanen för 2025 barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda behov av och förutsättningar för inrättandet av kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper på en eller flera platser i kommunen. I Mål och budget 2026–2028 avsatte kommunfullmäktige 5 miljoner kronor år 2026 genom en särskild satsning på ”Särskilda undervisningsgrupper på klusterskolor”. Denna utredning svarar på nämndens uppdrag om inrättande av kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper samt rekommenderar nämnden hur de avsatta medlen för klusterskolor 2026 bör nyttjas.

Utredningens genomförande

För att besvara uppdraget har förvaltningen genomfört intervjuer med ett urval skolledare för de kommunala grundskolorna under 2025. Intervjuer har även hållits med verksamhetsansvarig för Rosenhill, speciallärare och specialpedagog på förvaltningen med riktat uppdrag att stärka kommunens arbete med övergång från förskola till skola. Även skolchef, avdelningschef för avdelningen hälsa och pedagogiska insatser, lokalstrateger och controller från avdelningen ekonomi och lokaler, representant från mottagningsteamet för anpassad grundskola samt utredare från sektionen stab- och myndighet med ansvarig för skolskjuts respektive skolplaceringar har blivit intervjuade under våren 2026.

I februari 2026 skickades även en enkät till samtliga rektorer för grundskolan för att inventera befintlig verksamhet i särskild undervisningsgrupp och för att samla in de behov som rektorerna upplever finns i verksamheterna. Samtliga rektorer besvarade enkäten.

Förvaltningen har även gjort en genomgång av det rådande rättsläget på området och samlat in uppgifter om hur flera andra kommuner i Stockholms län har utvecklat sina verksamheter med kommunövergripande mindre undervisningssammanhang.

Genomgång av rättsläget

I det här avsnittet redogörs för de juridiska ramar som styr arbetet med särskilt stöd, särskild undervisningsgrupp och resursskola. Genomgången belyser både regelverkets struktur och hur olika stödformer beslutas, organiseras och följs upp. Syftet är att klargöra de juridiska förutsättningarna för de olika verksamheterna resursskola och kommunövergripande SU-grupp. Den rättsliga genomgången visar att resursskola är den rättsligt mest ändamålsenliga organisationsformen för elever med varaktiga och komplexa stödbehov.

Särskilt stöd

Alla barn och elever har rätt till ledning, stimulans och det stöd de behöver för att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. En del elever kan dessutom behöva extra anpassningar eller särskilt stöd, vilket regleras i 3 kap. skollagen.

Om det framkommer att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven, trots att extra anpassningar redan gjorts, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ansvarar då för att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. En utredning ska även göras om eleven visar andra typer av svårigheter i sin skolsituation[1].

Särskilt stöd är insatser som normalt inte är möjliga att genomföra för lärare och övrig skolpersonal inom ramen för den ordinarie undervisningen. Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning som eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat regleras i skollagen eller annan författning.

Särskilt stöd beslutas av rektor i ett åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet är en skriftlig bekräftelse på att eleven är i behov av särskilt stöd och beskriver vilka stödåtgärder som ska sättas in. Det är därför ett viktigt dokument ur ett rättssäkerhets- och likvärdighetsperspektiv.

På nationell nivå hör skolornas arbete med extra anpassningar och särskilt stöd till de områden där Skolinspektionen oftast finner brister i sin tillsyn. [2]

Särskild undervisningsgrupp

I 3 kap. 11 § skollagen återfinns författningsstödet för placering i särskild undervisningsgrupp (hädanefter SU-grupp). Där framkommer att om det i

[1] 3 kap. 7 § skollagen
[2] Skolinspektionen (2024)

grundskolan finns särskilda skäl får rektorn besluta att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en särskild undervisningsgrupp, det vill säga en annan undervisningsgrupp än den som eleven normalt hör till.

Placering i en särskild undervisningsgrupp utgör en ingripande åtgärd. Beslutet ska fattas av rektor och dokumenteras i elevens åtgärdsprogram (3 kap. 9 § skollagen). Rektorn får inte delegera ett sådant beslut till någon annan.

Syftet med placeringen är att eleven ska erbjudas en undervisning som är mer individanpassad i mindre gruppstorlek och med ett arbetssätt som främjar elevens lärande och välmående. Om det genom utredning konstateras att en elev har behov av stöd i form av särskild undervisningsgrupp är skolan skyldig att erbjuda det stödet.

I kommentarerna till Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram betonas vikten av att beslut om särskild undervisningsgrupp för en elev inte är mer ingripande än nödvändigt. Rektorn bör säkerställa att ett sådant beslut inte omfattar fler ämnen eller längre tidsperiod än nödvändigt. Placeringen ska ses som en lösning när alternativet att låta eleven gå kvar i den ordinarie undervisningsgruppen har prövats. En sådan insats ska inte vara permanent utan behovet ska omprövas kontinuerligt med målet att eleven ska återgå till ordinarie undervisningsgrupp.

I förarbetena[3] framgår att det särskilda stödet utgör ett inslag i utbildningen som eleven är skyldig att delta i. Särskilt stöd ska i första hand ges i den gemenskap eller gruppering där eleven vanligtvis ingår. Stödet ska dock om det finns särskilda skäl även kunna ges i en annan miljö, där det finns bättre förutsättningar för eleven att kunna tillgodogöra sig det.

Undervisningen i en särskild undervisningsgrupp kan således ske i en annan gruppering inom den egna skolenheten eller i andra lokaler. Om det sker i andra lokaler på en annan skolenhet benämns ofta dessa undervisningsgrupper för kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper eller centrala särskilda undervisningsgrupper[4]. I dessa undervisningsgrupper finns elever från olika skolor som har kvar sin placering på hemskolan men får sin undervisning i den kommunövergripande SU-gruppen.

Särskild undervisningsgrupp är inte en möjlig stödinsats för elever i förskoleklass.

[3] prop. 2009/10:165, Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet. ss. 292, 666.
[4] Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, SKOLFS 2022:334

Resursskola

En annan möjlighet till undervisning i ett mindre sammanhang för elever i behov av särskilt stöd är resursskola.

Resursskolor har blivit allt vanligare efter att Högsta förvaltningsdomstolen 2017 slog fast att kommuner får inrätta särskilda skolenheter inriktade mot elever i behov av särskilt stöd[5]. Lagstiftningen har därefter tydliggjorts, och enligt 10 kap. 31 a § skollagen är en resursskola en skola som enbart tar emot elever med behov av särskilt stöd. För varje elev ska ett åtgärdsprogram upprättas. Resursskolor kännetecknas av små elevgrupper, anpassade lärmiljöer och hög personaltäthet och finns som alternativ i förskoleklassen och grundskolan.

Målgruppen är elever vars stödbehov kräver undervisning i mycket små sammanhang, ibland enskilt. Det handlar ofta om elever med autism utan intellektuell funktionsnedsättning, ibland i kombination med annan problematik såsom allvarlig psykisk ohälsa eller långvarig skolfrånvaro[6]. Eftersom lagstiftningen inte närmare preciserar målgruppen behöver kommunen bedöma varje elevs behov individuellt.

Placering sker efter ansökan från vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Om det finns fler sökande än platser ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Kommunen bestämmer själv vilka professioner som deltar i mottagandet och vilka urvalskriterier som används, men kriterierna måste vara tydliga och hänsyn måste tas till elevgruppens sammansättning. I många fall finns det redan dokumentation och stödinsatser från elevens tidigare skola. Det är av stor vikt att placeringen föregås av en gedigen pedagogisk utredning.[7]

När en elev tas emot blir resursskolan elevens nya hemskola. Enligt 10 kap. 31 b § skollagen ska placeringen följas upp och utvärderas regelbundet. Eleven har rätt att gå kvar så länge behovet av det stöd som resursskolan erbjuder kvarstår, men uppföljningen ska säkerställa att placeringen inte pågår längre än nödvändigt.

Juridiska skillnader mellan kommunövergripande SU-grupp och resursskola

Skillnaderna mellan en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp och resursskola är flera. Trots att båda formerna syftar till att ge elever med behov ett

[5] HFD 2017 ref. 50
[6] prop. 2021/22:156 s. 34
[7] prop. 2021/22:156 s. 42

anpassat stöd, regleras de på olika sätt i skollagstiftningen. Det gäller såväl hur placeringar beslutas, vem som bär det juridiska ansvaret, hur länge insatsen får vara och hur ett eventuellt centralt mottagande får organiseras. Den här texten redogör för de centrala juridiska aspekter som skiljer verksamheterna åt.

Hemskola och rektors ansvar

En avgörande skillnad mellan kommunövergripande SU-grupp och resursskola är att en elev har sin skolplacering i en resursskola, som därmed utgör elevens hemskola. Placering i en kommunövergripande SU-grupp är en stödinsats som beslutas i samband med åtgärdsprogram av rektor på hemskolan vilket medför vissa svårigheter kring rektorsansvaret.

Eleven hör formellt till sin hemskola och dess rektor behåller ansvaret för eleven, även om eleven undervisas någon helt annanstans som blir fallet i kommunövergripande SU-grupper. När elever placeras tidigt i en kommunövergripande SU-grupp kan hemskolans rektor ha begränsad kännedom om eleven.

Detta kan leda till otydlig ansvarsfördelning, både när det gäller att följa upp och ompröva åtgärdsprogrammet, men även vid andra rektorsbeslut såsom längre ledighet, avstängning och betyg. Organiseringen kring kommunövergripande SU-grupper kan skapa osäkerhet för både vårdnadshavare och elev, som kan uppfatta det som att de bytt skola och rektor.

I resursskolan är ansvar och skolgång samlade på samma enhet, vilket eliminerar de problem med otydlig ansvarsfördelning som uppstår i kommunövergripande SU-gruppsplacering. Samma otydlighet uppstår inte heller vid de lokala undervisningsgrupperna.

Placeringens varaktighet

När rektor beslutat att eleven ska få särskilt stöd enskilt eller i en särskild undervisningsgrupp lämnar eleven sin vanliga klass helt eller delvis. I kommunövergripande SU-grupper lämnar eleven sin vanliga klass helt. Målet är att eleven, om möjligt, ska komma tillbaka till sin vanliga klass igen.

I praktiken blir placeringarna dock ofta långvariga eller permanenta, trots att stödinsatsen enligt regelverket ska vara tidsbegränsad och att ordinarie klassrumsmiljö är den plats där eleven i första hand ska få stöd. Skolinspektionen har i en nationell granskning av SU-grupper påpekat att få elever återvänder till

sin vanliga klass, trots förbättringar i studiesituation och närvaro[8]. Erfarenheter från exempelvis Rosenhill visar samma mönster, att endast ett litet antal elever har återintegrerats i ordinarie grupp under en treårsperiod.

Detta innebär i sin tur att SU-grupp i praktiken riskerar att fungera som en mer varaktig placering än vad lagstiftningen medger, och att det förekommer en tydlig diskrepans mellan hur stödformen är avsedd att användas och hur den faktiskt tillämpas.

Trots att en placering i en resursskola inte bör bli längre än nödvändigt, är en permanent placering inget som strider mot regelverket. Detta innebär att en resursskola är en mer rättsligt korrekt insats för elever vars behov bedöms som varaktiga.

Centralt mottagande

Mindre undervisningssammanhang som organiseras centralt omfattar ett begränsat antal platser. Det innebär att det oftast inte finns plats för alla elever som önskar få undervisning i just dessa sammanhang. Ett urval och en behovsprövning behöver därför göras.

Mottagandet till en resursskola och kommunövergripande SU-grupp skiljer sig åt. Gällande en resursskola sker placering genom en ansökan från vårdnadshavare, eller från elevens rektor om vårdnadshavare samtycker. Placeringen bygger alltså på frivillighet. Kommunen beslutar själv vilka urvalskriterier som ska gälla, men måste prioritera elever med störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder enligt 10 kap. 31 a § skollagen. Kommunen kan organisera ett centralt mottagande och låta en professionell grupp bedöma elevens stödbehov.

För kommungemensamma SU-grupper gäller andra förutsättningar. Även om vårdnadshavarna ska samverka vid upprättandet av ett åtgärdsprogram, är det rektor som beslutar om insatsen. Vid centralt mottagande är det ofta centrala mottagarteam som avgör huruvida eleven ska få plats i den kommungemensamma gruppen utifrån en behovsprövning, men rektor på hemskolan fattar det formella beslutet i åtgärdsprogrammet. Detta innebär att man skiljer beslutet att eleven behöver särskild undervisning från beslutet att detta ska ske i den kommungemensamma gruppen. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå hur behovet av särskilt stöd ska tillgodoses (3 kap. 9 § skollagen). Detta innebär att de konkreta åtgärder som ska vidtas med anledning av det identifierade behovet av särskilt stöd ska anges i åtgärdsprogrammet. Detta innebär att åtgärdsprogrammet

[8] Skolinspektionen (2014).

ska beskriva undervisningsgruppens upplägg i möjligaste mån och att det därmed inte går skilja beslutet att eleven behöver särskild undervisning från beslutet att detta ska ske i en specifik kommungemensam grupp.

Resursskolans mottagningsprocess är tydligt reglerad och rättssäker. För kommunövergripande SU-grupper finns juridiska risker med ett centralt mottagande.

Undervisning i mindre sammanhang för elever i förskoleklass

Skillnaden mellan SU-grupper och resursskolor blir särskilt tydlig i fråga om elever i förskoleklass. Resursskolor kan ta emot elever från förskoleklass till årskurs nio, vilket innebär att även sexåringar kan placeras där om de uppfyller kriterierna. SU-grupper är inte en tillämpbar stödinsats för elever i förskoleklass[9].

Inte heller anpassad grundskola kan ta emot elever i förskoleklass. Ett barn kan antas först i årskurs 1 och först efter att en omfattande utredning visar att barnet inte kommer att kunna nå grundskolans kunskapskrav på grund av intellektuell funktionsnedsättning.[10] Huddinge kommun erbjuder dock en förberedande förskoleklass i anpassad grundskolas lokaler för barn med diagnosen intellektuell funktionsnedsättning. Dessa barn går fortfarande i den vanliga skolformen förskoleklass men i en särskilt anpassad miljö inför övergången till årskurs 1.

Ett mindre antal barn med stora stödbehov får varje år sin skolplikt uppskjuten och går då kvar ett år extra i förskolan innan de börjar i förskoleklass eller direkt i årskurs 1 i anpassad grundskola.

För elever i förskoleklass som inte har fått IF-diagnos men som uppvisar liknande utmaningar som elever i anpassade grundskolans målgrupp finns begränsade möjligheter att ge dem det stöd de behöver genom undervisning i mindre sammanhang.

Förskoleklassen kommer att avskaffas när den tioåriga grundskolan införs 2028. Då börjar barn i årskurs 1 det år de fyller sex. Lagändringarna träder i kraft 1 juli 2026. När regelverket ändras kommer dagens formella begränsningar, som beskrivs ovan, att försvinna. Eleverna i kommunens förberedande förskoleklass kommer då tillhöra målgruppen för anpassad grundskola.

[9] 3 kap. 11 § skollagen.
[10] 7 kap. 5 § skollagen.

Fram till dess att 10-årig grundskola införs saknas det alltså formella möjligheter att erbjuda elever i förskoleklass undervisning i SU-grupp. Resursskola är dock ett alternativ för dessa elever även i dagsläget.

Administrativa utmaningar med kommungemensamma SU-grupper

Utöver de juridiska aspekterna förekommer också flera administrativa problem kopplade till de kommungemensamma särskilda undervisningsgrupperna i Huddinge. Det handlar framför allt om att förvaltningens IT-system inte är anpassade för att elever har såväl en hemskola som en placering i kommunövergripande grupp. Det bidrar exempelvis till manuell handläggning i samband med utbetalning av ersättning till verksamheten, framtagande av tillförlitlig statistik för internt och externt bruk, merarbete vid ansökningar om statsbidrag m.m.

Detta leder sammantaget till en ökad manuell administration och en ökad risk för felkällor i underlag, vilket ytterligare illustrerar utmaningarna med kommunens nuvarande organisation. Eftersom en resursskola utgör en egen skolenhet uppstår inte dessa administrativa problem.

Beskrivning av befintlig verksamhet

I avsnittet beskrivs de verksamheter som idag erbjuds för elever som har behov av undervisning i ett mindre sammanhang i Huddinge kommun.

Nuvarande kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper

I Huddinge kommun finns två kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper, Rosenhills särskilda undervisningsgrupper som har 60 platser och den nystartade verksamheten för skolåtergång ”Tingsvägen” med initialt åtta platser.

Rosenhills särskilda undervisningsgrupper

Rosenhill tar emot elever från olika hemskolor och erbjuder undervisning i mindre grupper för elever i årskurs 1–9. Placeringen är alltid en del av elevens åtgärdsprogram och beslutas av rektor på hemskolan. Verksamheten är organiserad i tre stadier: årskurs 1–3, 4–6 och 7–9. Eleverna delas därefter in i grupper om 10–12 elever. Gruppindelningen är central för att undervisningen ska vara tillgänglig och socialt fungerande, eftersom elevgruppen ofta har varierande behov av exempelvis repetition, språkligt stöd eller strukturerad undervisning. Rosenhill har ett stort söktryck och betydligt fler ansökningar än platser. Under perioden januari 2023 till november 2025 nekades 34 elever plats. Det är vanligast att elever i årskurs 4–5 söker sig till verksamheten, vilket enligt verksamhetsansvarig beror på att skillnader i behov blir tydligare i dessa årskurser och att vårdnadshavare ofta vill att barnet ska gå kvar i ordinarie undervisning så länge som möjligt. Placeringarna vid Rosenhill ska vara tillfälliga och löpande följas upp och utvärderas av hemskolans rektor för att se om eleven kan återvända till hemskolan. Under läsåret 2024–2025 återgick åtta elever till sina hemskolor men majoriteten av eleverna har varaktiga stödbehov.

Eleverna tillhör 21 olika hemskolor och bor utspridda i kommunen. De flesta eleverna vid Rosenhill har fått beviljad skolskjuts till skolan. I dagsläget har 47 av 61 elever skolskjuts, varav 40 skoltaxi och 7 i form av SL-kort. Att det ser ut så beror på att avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och skolan överstiger kommunens fastställda avståndsgränser för respektive stadium, enligt föreskrifterna för skolskjuts[11]. Skolskjutsarna är därmed främst avståndsbaserade snarare än kopplade till elevens behov av särskilt stöd i form av skolskjuts.

[11] HKF6410.

Tingsvägen

Tingsvägen är en verksamhet för elever med 100 procent skolfrånvaro och fungerar som ett led i ett skolnärmande. Eleverna tillhör sin hemskola, som ansvarar för beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång[12]. Verksamheten har anpassade lokaler och personal med särskild kompetens. Eleverna följer individuellt anpassade studiegångar med målet att på sikt kunna delta i gruppaktiviteter. Tingsvägen är en stödinsats som syftar till att återföra elever till ordinarie skolgång genom bland annat motivationshöjande insatser. Två elever inom Tingsvägens verksamhet har hittills beviljats skolskjuts, varav en beviljats skoltaxi och den andra SL-kort.

Lokala särskilda undervisningsgrupper i Huddinge

Utöver de kommunövergripande verksamheterna finns lokala särskilda undervisningsgrupper på majoriteten av kommunens skolor. I kommunen är det åtta skolor där rektor uppger att det är inte är några elever som går i särskild undervisningsgrupp för närvarande[13]. Fyra av dessa är F–3-skolor, tre är F–6-skolor och en är F–9-skola. På övriga 22 skolor uppger rektorerna sammanlagt att ungefär 300 elever går i särskild undervisningsgrupp på skolan. Antalet elever i skolornas SU-grupper varierar över tid eftersom platserna ska möta behoven och inte vara permanenta.

Fördelat över stadier är det totalt på de kommunala grundskolorna åtminstone cirka 40 elever i lågstadiet som får undervisning i en särskild undervisningsgrupp. I mellanstadiet är motsvarande siffra minst 60 elever och i högstadiet minst 120 elever, utifrån de uppgifter rektorerna lämnat[14].

Skolor som uppger att de inte har någon lokal särskild undervisningsgrupp

Rektor för Sjötorpsskolan, en F–3-skola, uppger att eleverna erbjuds stöd i en annan form av mindre sammanhang som skolan kallar för “studion”, där elever i perioder ges ett mindre sammanhang alternativt går i ett mindre sammanhang under vissa lektioner. Rektor för Snättringeskolan, som erbjuder årskurserna F–6, uppger att det finns elever på skolan som är inskrivna i Tingsvägen och Rosenhill och att skolan i övrigt har förstärkt bemanningen i verksamheten efter behov. Rektor för Annerstaskolan, en F–9-skola, uppger att det finns en lokal för särskild undervisningsgrupp som i år inte används eftersom skolan i år inte har elever som behöver stöd i mindre sammanhang hela skoldagen. Rektorn uppger vidare att de

[12] Anpassad studiegång regleras i 3 kap. 12 § skollagen.
[13] Rektorerna ombads uppge uppgifter för januari månad 2026.
[14] För ungefär 80 elever har rektorerna inte uppgett vilket stadie eleverna tillhör.

organiserat flera klasser med 14–20 elever. De elever som har behov av stöd i mindre sammanhang vissa tider och ämnen får det i en studio.

När det gäller undervisning i en så kallad ”studio”[15] så är det en form av stöd som kan utgöra en extra anpassning, om elevens behov av stödet bedöms som tillfälligt. Om eleven har ett varaktigt eller mer omfattande behov av undervisning i mindre sammanhang, och den undervisningen ersätter undervisning i ordinarie undervisningsgrupp, så utgör att undervisning i så kallad ”studio” i många fall särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp. Det gäller även om det bara är vissa tider eller ämnen som eleven får sin undervisning i studio-verksamheten.

Elever i resursskolor i annan regi

Under läsåret 2025/2026 har 22 elever från Huddinge kommun placering i resursskolor utanför kommunen, en ökning från 19 elever föregående läsår. De flesta går i fristående resursskolor, och elevgruppen består av 3 lågstadieelever, 2 mellanstadieelever och 17 högstadieelever. I genomsnitt beviljas omkring tre elever per år placering vid resursskola med behandlingsinriktning, vilket innebär omfattande familjearbete och individuellt anpassad behandling. Insatsen skola med behandling beslutas av ett av socialnämndens individutskott.

Av de 22 eleverna har berörda skolor ansökt om tilläggsbelopp för 16 elever, och genomgången av dessa ansökningar visar att samtliga elever har en eller flera NPF-diagnoser. Vanliga behov handlar om stöd i sociala situationer, träning i sociala färdigheter, koncentrationssvårigheter, samt i vissa fall långvarig problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa. Utöver anpassade lärmiljöer erbjuder resursskolorna ofta individuellt specialpedagogiskt stöd och anpassad studiegång. Eleverna kräver även omfattande samverkan med externa aktörer som BUP, habilitering och socialtjänst.

Det finns däremot ingen tillgänglig statistik över hur många Huddingeelever som är placerade i särskilda undervisningsgrupper (SU-grupper) i annan regi.

[15] Det är flera skolor som har så kallad ”studio”, men hur den används och organiseras skiljer sig mellan skolor.

Erfarenheter från andra kommuner

Sedan regleringen om kommunala resursskolor tydliggjordes i skollagen har verksamhetsformen blivit allt vanligare. Sundbyberg startade en kommunal resursskola 2022 och Nacka startade en ny resursskola under 2024–2025. Haninge, Danderyd, Lidingö, Norrtälje och Täby har alla uppstart av resursskolor under 2026. Solna kommer att starta resursskola under 2027. I flera utredningar lyfts fördelarna med att samla kompetens och resurser i en dedikerad skolmiljö som arbetar exklusivt med elever i behov av det stöd som skolan erbjuder.

Kommunerna beskriver att resursskolor möjliggör mer förutsägbarhet i elevhälsoarbetet, en tydligare ansvarskedja och en stabil bemanning med specialiserad personal. Elevgruppen får tillgång till strukturerade lärmiljöer, hög personaltäthet och ett arbetssätt som bygger på fördjupad kunskap om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, psykosocial problematik och långvarig skolfrånvaro[16].

Den fasta skolplaceringen och den sammanhållna organisationen gör att stödet inte blir beroende av olika rektorsområdens skiftande förutsättningar. Kommunerna framhåller även att resursskolor underlättar samverkan med externa aktörer såsom BUP, habilitering och socialtjänst, eftersom skolans struktur och målgrupp är tydligt avgränsade.

Flera kommuner har också identifierat administrativa vinster, då resursskolor möjliggör samlad dokumentation, enhetlig resursfördelning och en tydligare bild av elevgruppens behov på systemnivå. Detta står i kontrast till modellen med kommungemensamma SU-grupper, där elevernas koppling till hemskolorna ofta försvårar uppföljning, statistikproduktion och resursfördelning.

Sammantaget visar genomgången att flera kommuner uppfattar att resursskolor är en organisatoriskt hållbar och pedagogiskt effektiv lösning för en liten men komplex elevgrupp vars behov sällan kan tillgodoses inom ramen för ordinarie skolorganisation.

[16] En representant i Norrtälje kommun hänvisar till resultat från ett av Mittuniversitetets forskningsprojekt: https://www.miun.se/kontakt/press/nyhetsarkiv/2025-6/resursskolor-hjalper-elever-tillbaka-till-undervisningen/

Identifierade behov

I följande avsnitt beskrivs vilka behov som identifierats i utredningen när det gäller elever och olika geografiska områden. Det beskrivs även vilka behov skolornas rektorer uttrycker kopplat till deras befintliga verksamhet i de lokala särskilda undervisningsgrupperna. Behovsgenomgången visar ett tydligt behov av fler kommunövergripande anpassade undervisningsmiljöer, särskilt för yngre elever i årskurs F–3 med stora och komplexa stödbehov.

Identifierade målgrupper i kommunen

Av det insamlade materialet framkommer att det särskilt är vissa grupper av elever som skolorna i Huddinge tycker att det är svårt att möta behoven för, inom de befintliga verksamheterna som erbjuder undervisning i ett mindre sammanhang. Nedan har dessa grupper kategoriserats utifrån vilken typ av anpassningar i undervisning eleverna har behov av.

Elever i förskoleklass och grundskolans yngre åldrar som inte tillhör målgruppen för anpassad grundskola

En av de målgrupper som skolorna idag har utmaningar att möta behoven för är elever som kommer från förskolan med stora stödbehov, såsom misstänkt IF-diagnos, och där det redan i samband med övergången till skola är tydligt att det finns ett behov av undervisning i mindre sammanhang. Såväl speciallärare och specialpedagog på förvaltningen som verksamhetsansvarig för Rosenhill samt flera av grundskolerektorerna anger att det i dagsläget är en stor utmaning att möta behoven hos denna målgrupp.

I gruppen finns elever med autism nivå 2 och 3[17], elever med multifunktionsnedsättningar, till exempel autism i kombination med svårare språkstörning[18] och elever som på många sätt uppvisar samma behov som elever i anpassade grundskolan men saknar diagnosen IF (Intellektuell funktionsnedsättning)[19] som krävs för att kunna komma i fråga för en sådan placering. I intervju med speciallärare och specialpedagog på förvaltningen med uppdrag att utveckla övergången mellan förskola och skola framkommer att den här gruppen av elever omfattar uppskattningsvis 10 elever per läsår och att behoven är störst i Vårby/Flemingsberg (Nordvästra och Sydvästra Huddinge) och Trångsund/Skogås (Östra Huddinge).

[17] Fem rektorer anger detta som en målgrupp som de har svårt att möta behoven för.
[18] Två rektorer anger särskilt elever med språkstörning som en målgrupp som de har svårt att möta behoven för.
[19] Sju rektorer anger detta som en målgrupp som de har svårt att möta behoven för.

I intervjuerna framkommer att dessa elever har behov av undervisning som präglas av repetition och språkträning. Det kan också finnas behov i gruppen av att få träna färdigheter kopplat till ADL (aktiviteter i dagliga livet)[20].

Intellektuellt starka elever med omfattande behov av individuella anpassningar

Av empirin framgår också att det finns en grupp elever med hög intellektuell förmåga som trots detta har svårt att klara skolgången och därmed har behov av särskilt stöd och undervisning i ett mindre sammanhang. Det handlar om elever med exempelvis ADHD och utmaningarna kan ta sig uttryck genom att eleverna agerar ordningsstörande, uppvisar sociala svårigheter[21] och/eller har hög frånvaro[22]. Elever i denna grupp finns ofta i skolornas särskilda undervisningsgrupper men skolorna har i vissa fall svårt att möta alla elevers behov och särskilt de elever som på grund av sina svårigheter blir utåtagerande. Elever i den här gruppen återfinns i Rosenhills verksamhet. Deras behov skiljer sig från den grupp elever som har behov av repetition och språkträning. Dessa elever har i stället behov av en flexibel undervisning som utgår från elevernas individuella intressen.

I gruppen återfinns också elever med omfattande eller total skolfrånvaro. Det kräver ofta stora resurser för att förmå dessa elever att komma tillbaka till skolan. För dessa elever har dock Tingsvägens verksamhet för skolåtergång nyligen startats. Antalet elever med denna typ av problematik är dock större än antalet tillgängliga platser i verksamheten. När det gäller frånvaro finns det samtidigt stark evidens för att tidiga insatser kan göra stor skillnad och fokus bör ligga på det förebyggande arbetet. Där är skolornas arbete med att utreda och erbjuda särskilt stöd, bland annat i lokala särskilda undervisningsgrupper, vara avgörande för att vända en trend av ökande frånvaro[23].

Särskilt om utåtagerande elever där det förekommer hot och våld

Utåtagerande elever förekommer i båda kategorierna som beskrivs ovan, men skälen till att eleverna är utåtagerande skiljer sig åt mellan grupperna. Eleverna återfinns i såväl skolornas lokala SU-grupper som i Rosenhills verksamhet. Rektorerna[24] anger detta som en målgrupp som de har svårt att möta behoven för.

---

[20] Avser aktiviteter som alla människor regelbundet utför i sitt hem, exempelvis äta och dricka, klä på och av sig, sköta sin personliga hygien.
[21] Tre rektorer anger detta som en målgrupp som de har svårt att möta behoven för.
[22] Sex rektorer anger detta som en målgrupp som de har svårt att möta behoven för.
[23] Se till exempel Skolinspektionen (2016); SOU 2016:94. ss. 20, 369, 405, 448, 474.
[24] Fem rektorer uppger att de har svårt att möta behoven för utåtagerande och våldsamma elever. Flera av dessa elever återfinns i förskoleklass och lågstadiet.

Andra grupper av elever som en eller ett par rektorer uppgett att de har svårt att möta behoven för är elever med missbruksproblematik, ångest och kopplingar till kriminella nätverk.

Elevsammansättningen har betydelse i mindre undervisningsgrupper

Elevsammansättningen i undervisningsgrupperna är en avgörande faktor för en fungerande verksamhet eftersom olika grupper av elever har olika behov av anpassningar i lärmiljön och undervisningen. Flera rektorer, men framför allt verksamhetsansvarig på Rosenhill, betonar att gruppernas sammansättning påverkar både undervisningens kvalitet och den sociala miljön. Elever med skilda behov och funktionsnivåer i samma grupp kan försvåra möjligheten att erbjuda varje elev en anpassad undervisning som möter deras behov, eftersom vissa anpassningar behöver ske på gruppnivå.

Identifierade geografiska områden

Av det insamlade materialet framgår det att behovet av ytterligare platser för elever i mindre undervisningssammanhang är spritt över kommunen. Vårby/Flemingsberg (Nordvästra och Sydvästra Huddinge) och Trångsund/Skogås (Östra Huddinge) framträder efter intervjuerna som områden där det finns relativt många elever i yngre åldrar med stora stödbehov.

Enligt rektorernas enkätsvar är det drygt 190 elever på de 13 skolorna i Mellersta Huddinge som idag går i en särskild undervisningsgrupp. Av dessa går 28 elever i Rosenhill. I den Nordvästra delen är det knappt 40 elever fördelat på sex skolor, varav 8 går i Rosenhill. I den Sydvästra delen är det knappt 70 elever fördelat på fem skolor, varav 12 går i Rosenhill. I den Östra delen är det knappt 60 elever fördelat på fem skolor varav 6 går i Rosenhill.

Skolskjuts

Som nämnts har majoriteterna av eleverna vid Rosenhill rätt till skolskjuts utifrån nämndens regelverk om avstånd. En centraliserad lösning, såsom en resursskola eller en kommunövergripande SU-grupp, innebär ofta långa resvägar för elever från olika kommundelar. Detta leder till att en högre andel elever uppfyller kriterierna för skolskjuts och därmed ökar kostnaderna, särskilt då dessa elever i många fall är hänvisade till skolskjuts med taxi. Däremot kan avståndet mellan hem och skola kortas för eleverna genom att resursskolorna sprids ut geografiskt, vilket kan minska behovet av skolskjuts och därmed sänka kostnaderna. Generellt är individuell skolskjuts betydligt mer kostnadsdrivande än samordnade lösningar, och varje elev som kan placeras närmare sin bostad kan innebära en betydande

årlig besparing för kommunen. Sammantaget talar detta för en geografisk spridning av ett antal små resursskolor.

Identifierade behov utifrån organisation, lokaler och resurser

Av intervjuerna framgår att många skolor har utmaningar kopplat till lokalerna och att dessa inte är anpassade för verksamhet i särskild undervisningsgrupp. Utmaningar som rektorerna lyfter fram är bland annat att skolan inte är byggd för mindre sammanhang, vilket skapar svårigheter att ge elever med behov av anpassningar en lugn miljö. Vidare lyfts problem med matsalar (stora, högt i tak, mycket stimuli) och salar för praktisk-estetiska ämnen som ofta är stora och svåra att anpassa samt att det är brist på grupprum och anpassade ytor för små grupper. Rektorerna lyfter även organisatoriska utmaningar med gruppsammansättningar, som är avgörande för en fungerande undervisning.

I intervjuerna tar flera rektorer även upp att det finns utmaningar med att SU-grupper kräver en högre personaltäthet samt personal med högre kompetens. Majoriteten av skolorna använder statsbidraget ”Stärkt kunskapsutveckling” för att finansiera SU-grupper eller andra mindre sammanhang som kräver en ökad personaltäthet.

Flera rektorer tar även upp behovet av kompetensutveckling kring tillgänglig lärmiljö, social färdighetsträning och hur skolan skapar en god samverkan mellan olika aktörer, samt önskemål om centralt organiserad vidareutbildning.

Utredningens resultat visar på behov av resursskola

Det insamlade materialet visar att Huddinge kommun står inför utmaningar när det gäller att möta behoven hos elever som behöver undervisning i mindre och mer anpassade sammanhang. De två kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna, Rosenhill och Tingsvägen, fyller viktiga funktioner men räcker inte till för att möta det samlade behovet. Rosenhill har inga tomma platser och har kontinuerligt en kö av elever som väntar på en av de 60 platserna, vilket tydligt visar att efterfrågan överstiger tillgången.

Statistiken över elever i särskild undervisningsgrupp visar ett tydligt mönster: ju äldre eleverna blir, desto fler får undervisning i mindre sammanhang. Detta mönster återkommer även nationellt och har varit stabilt över tid[25]. Skolverket har i en rapport[26] konstaterat att många elever som senare får slutbetyget F i exempelvis matematik hade svårigheter redan i de tidiga skolåren. Myndigheten

[25] Skolverket (2025).
[26] Skolverket (2024).

anger att skillnaderna mellan årskurserna kan tyda på att skolor inte är tillräckligt bra på att tidigt identifiera behov av särskilt stöd och sätta in adekvata insatser. Detta är allvarligt eftersom forskning[27] tydligt visar att tidiga stödinsatser minskar risken för att svårigheter förvärras över tid.

För de elever där skolorna redan uttömt sina möjligheter att möta behoven finns Rosenhill, och för elever med total skolfrånvaro finns Tingsvägen men de täcker inte det behov som skolledarna beskriver. Det mest akuta behovet som förvaltningen identifierar i denna utredning, gäller elever i förskoleklass som redan vid skolstart har identifierade behov av undervisning i mindre sammanhang. Eftersom särskild undervisningsgrupp inte är en tillåten stödform för elever i förskoleklass saknas i dag alternativa lösningar, vilket innebär att övergången från förskola till skola riskerar att misslyckas för dessa barn. Förvaltningen bedömer att det finns ett tydligt behov av att kunna erbjuda dessa elever plats i resursskola.

Behovet av resursskola förstärks av att placeringar vid Rosenhill i praktiken ofta blir permanenta, trots att särskild undervisningsgrupp enligt lagstiftningen är tänkt som en tidsbegränsad stödinsats. För att säkerställa att elevernas behov tillgodoses över tid föreslås att en resursskola ska omfatta även årskurserna 1–3, utöver förskoleklass. Detta skulle skapa en sammanhållen och långsiktig stödstruktur för elever med omfattande behov redan från skolstart.

Behovsanalysen visar också att elever som tillhör målgruppen bor i olika delar av kommunen. För att säkerställa likvärdig tillgång till stöd föreslås därför att resursskolor eller motsvarande verksamheter etableras på flera geografiskt åtskilda platser i kommunen, i områdesvisa kluster. Detta skulle minska avståndet till verksamheten och öka möjligheten för elever att få rätt stöd nära sin hemmiljö. Utifrån att Nordvästa, Sydvästra och Östra kommundelarna pekas ut som områden med relativt många elever i yngre åldrar med behov av undervisning i mindre sammanhang förordar förvaltningen att resursskola inledningsvis etableras i ett eller flera av dessa områden.

För de andra målgrupperna som utredningen identifierat föreslås inte uppstart av en resursskola i nuläget. Förvaltningen bedömer att behovet för de eleverna delvis kan mötas genom stärkta lokala SU-grupper och delvis genom Rosenhills och Tingsvägens befintliga verksamhet. Dock behöver frågan utredas vidare inom ramen för den föreslagna översynen av kommunens samlade organisation för undervisning i mindre sammanhang.

---

[27] Se t ex Mara Westling Allodi & Heidi Selenius (Red.) (2025).

Förutsättningar

Utifrån ovanstående resultat och slutsatserna om behoven beskrivs i detta avsnitt vilka ekonomiska och organisatoriska förutsättningar som föreligger för att kunna starta verksamhet i form av resursskola för elever i årskurserna F–3.

Ekonomiska förutsättningar

Uppstart av en eller flera nya resursskolor påverkar de ekonomiska förutsättningarna för övriga skolenheter i kommunen. I och med att elevunderlaget utgör grunden för nämndens budget och elevantalet inte förändras i och med införandet av en resursskola kräver uppstart av en resursskola antingen tillskott av medel eller att verksamheten finansieras inom nämndens budgetram genom att övriga grundskolor ges en lägre ersättning. Rosenhill finansieras i dagsläget till viss del genom ett kommunalt avdrag som belastar övriga skolenheter, medan Tingsvägen finansieras genom en politisk särskild satsning.

En faktor som påverkar kostnaderna är bland annat om en resursskola lokaliseras till en befintlig eller ny skollokal, då det påverkar nämndens hyresutgifter olika mycket. Om verksamheten samordnas i en befintlig grundskola kan personal samordnas vilket sänker kostnaderna. Även vilka elever som tas emot i resursskolan påverkar kostnaderna. Om eleverna i dagsläget befinner sig i en mer kostsam verksamhet blir det en besparing att ta emot eleverna i en resursskola, eller tvärtom en fördyring om eleverna går i en mindre kostsam verksamhet som exempelvis i en vanlig grundskola.

Finansieringsmodeller

Oavsett om en eller flera nya resursskolor finansieras genom en förhöjd ram eller genom ett kommunalt avdrag så finns det olika modeller att ta ställning till.

1. **Grundbelopp med tillhörande struktur-/nivåersättning per elev**

Verksamheten får ett grundbelopp per elev samt en förbestämd nivåersättning per elev. Nivåersättningen ska täcka de extra kostnader som en resurskrävande verksamhet medför såsom större behov av skolledning, högre personaltäthet och specialistkompetenser. Intäkterna till verksamheten varierar beroende på elevantal både avseende grundbeloppet och avseende nivåersättningen. En eller flera nivåer kan beslutas om beroende på variationen av elevernas behov. Denna modell använder Huddinge i dagsläget för anpassad grundskola.

2. Grundbelopp per elev med tillhörande fast anslag för skolenheten

Verksamheten får ett grundbelopp per elev som fluktuerar beroende på elevunderlag. Därutöver får skolan ett fast anslag som tilldelas oavsett elevunderlag. Denna modell använder Huddinge i dagsläget för Rosenhill samt Tingsvägen.

3. Grundbelopp per elev och individuellt tilläggsbelopp per elev

Verksamheten får ett grundbelopp per elev som fluktuerar beroende på elevunderlag. Verksamheten behöver därutöver ansöka om ett individuellt tilläggsbelopp per elev för elever med omfattande behov av särskilt stöd. Denna modell används för de fristående skolorna i enlighet med 10 kap. 37–39 §§ skollagen om bidrag till fristående huvudmän.

Barn- och utbildningsförvaltningen förordar en anslagsfinansiering enligt modell 2 ovan. Ett fast anslag utöver grundbelopp per elev skulle ge verksamheterna en mer förutsägbar och stabil finansiering vilket ger bättre möjligheter att anställa tillsvidareanställd personal och planera verksamhetens kostnader. Det följer också logiken för Rosenhill och Tingsvägen som idag finansieras genom ett grundbelopp per elev i kombination med ett fast anslag. Ett fast anslag blir dock mer kostsamt än en rörlig ersättning, eftersom det fasta anslaget inte per automatik minskar då elevantalet minskar. Eftersom elevantalet i grundskolan enligt prognoserna sjunker behöver förvaltningen fortsätta bevaka utvecklingen.

Påverkan på annan regi

Enligt 14 kap. 1–2 §§ skolförordningen (2011:185) ska de resurser som ges till hemkommunens verksamhet inför eller under ett budgetår i motsvarande tillskott ges till de enskilda huvudmännen. Det innebär att om hemkommunen tillför mer resurser till de kommunala grundskolorna i form av ett extra anslag för en eller flera nya resursskolor, så ska motsvarande medel ges till grundskolor i fristående och annan kommuns regi. Detta behöver nämnden ta höjd för i ett eventuellt anslag för att en del av satsningen ska avsättas för annan regis del av tillskottet.

Inför 2026 finns 5 miljoner kronor avsatta för ”Särskilda undervisningsgrupper på klusterskolor”. Av dessa är 1,1 miljoner kronor (22 procent) utdelade som en peng per elev till fristående och annan kommuns grundskolor. 3,9 miljoner kronor (78 procent) finns kvar under 2026 för uppstart av en verksamhet i kommunens regi.

Räkneexempel för fler mindre sammanhang

Driftskostnaden för en elev på resursskola är högre än driftskostnaden för en genomsnittlig elev på en ordinarie grundskola. Faktorer som kan vara fördyrande är till exempel:

- små undervisningsgrupper, vilket ger högre personaltäthet
- mer specialiserad kompetens hos medarbetarna, vilket kan innebära ett högre löneläge
- en utökad elevhälsa
- skolans elever kan vara berättigade till skolskjuts
- lokalkostnaderna per elev blir dyrare med färre elever på större ytor

Faktorer som kan bidra till att hålla nere kostnaderna är om färre elever behöver skolskjuts tack vare att det finns resursskolor i flera kommundelar, samt om dessa resursskolor förläggs tillsammans med en annan skola så att de kan dela resurser såsom skolledning, elevhälsa, kock m.fl. funktioner.

Nedan följer ett räkneexempel för uppstart av en resursskola. Räkneexemplet utgör en teoretisk organisation för en resursskola om 30 elever. Uppgifterna har tagits fram genom en undersökning av andra kommuners räkneexempel för uppstart av resursskola samt genom att gå igenom Rosenhills nuvarande organisation. Räkneexemplet är baserat på ett antal antaganden:

- Teoretisk uträkning baserad på 30 elever i årskurs F–3
- Snittlöner för Huddinge kommuns anställda uppräknade till 2026 års lönenivå
- Samtliga elever är inskrivna i fritidshem
- Samtliga elever beviljas skolskjuts

Räkneexempel 30 elever i resursskola	Årsarbetare	Årlig kostnad
Administratör	0,1	-64 544 kr
Kurator	1	-766 704 kr
Lärare/pedagogisk personal inkl. fritids	7,5	-5 867 632 kr
Lärare, PREST-ämnen	0,8	-639 789 kr
Skolledning	1	-1 329 997 kr
Skolsköterska	0,2	-175 977 kr
Specialpedagog	0,5	-454 633 kr
SYV	0,1	-77 540 kr
Vaktmästare	0,1	-55 634 kr
Central tjänst, skolpsykolog	0,4	-354 666 kr
Central tjänst, ansökningsprocess	0,5	-469 411 kr
Kostnad skolskjuts		-2 160 000 kr
Intäkt genom grundbelopp		2 802 240 kr
Kostnader, totalt		**-9 614 285 kr**
Kostnader, totalt per elev		-320 476 kr

År 2026 är 3,9 miljoner kronor avsatta för en särskild satsning på klusterskolor. Med ovanstående kostnad per elev och år om 320 476 kr skulle de avsatta medlen räcka till cirka 12 elever under ett års tid. Av 3,9 miljoner skulle knappt 1,2 miljoner avsättas för skolskjuts och centrala tjänster (central tjänst som hanterar ansökningsprocessen samt skolpsykolog som är centralt anställd men arbetar mot skolan) och 2,7 miljoner avsättas för gruppernas personalkostnader. Verksamheten skulle därutöver erhålla grundbelopp per elev (intäkt för grundbeloppet är avdraget från anslaget i räkneexemplet). Grundbeloppet skulle finansiera övriga kostnader såsom läromedel och köp av måltidstjänst från centrala måltidsorganisationen.

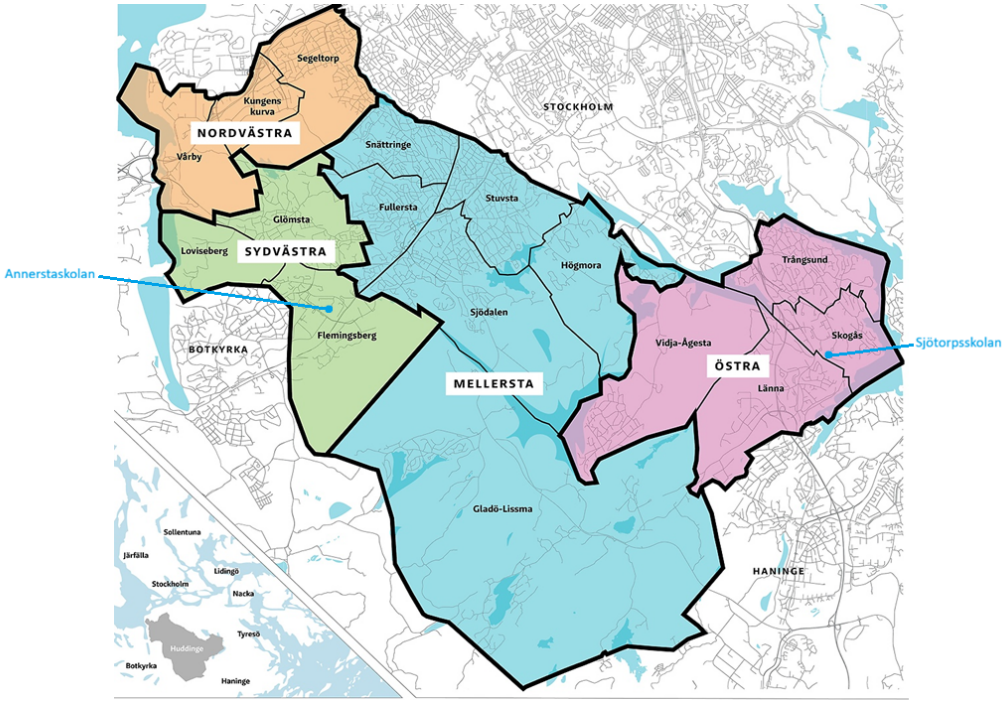
Vid en jämförelse med andra kommuner som har ett pris per elev utöver grundbeloppet för sina elever så är det ungefär runt 300 tkr per elev och år som en plats kostar. Nacka kommun har en ersättningsnivå om 286 000 kr per år i 2026 års ersättningsnivå medan Täby kommun i en utredning av resursskola från år 2025 har kommit fram till en kostnad om 290 286 kr per elev och år. I båda exemplen har eleverna fritidshem och beloppet är exklusive skolskjutskostnad (exemplet ovan är inklusive skolskjutskostnad).

En start av en resursskola medför också ett antal uppstartskostnader såsom rekrytering av personal samt inköp av inventarier och anpassat lärmaterial. Det kan också tillkomma kostnader för anpassning av lokalerna. År 2026 skulle en större del av avsatta medel behöva användas för uppstartskostnader än för driften

av verksamheten. Eventuella anpassningar av lokalerna som inte ryms inom avsatta medel bör finansieras genom nämndens investeringsmedel eller genom det kommunala avdraget om det är driftskostnader.

Organisation och lokaler

Som tidigare konstaterats så pekas Nordvästra och Sydvästra Huddinge samt Östra Huddinge ut som områden där det finns relativt många elever i yngre åldrar med stora stödbehov. Enligt barn- och utbildningsförvaltningens lokalsamordnare finns det lämpliga lokaler för uppstart av resursskolor vid Sjötorpsskolan och Annerstaskolan. Sjötorpsskolan skulle kunna täcka in kommunens Östra delar och Annerstaskolan skulle kunna täcka in Sydvästra kommundelarna.

Sjötorpsskolan lämpar sig väl för elever i årskurs F–3 eftersom det är en F–6 skola. Sjötorpsskolan ligger nära Östra grundskolan som har flera SU-grupper och erfarenhet av arbetssättet. Det som ytterligare talar för att Sjötorpsskolans lokaler är lämpliga är att det tidigare varit anpassad grundskola på Sjötorpsskolan så det finns anpassade utrymmen i skolan. Det finns ljudisolering i vissa klassrum, det finns en liten gård som är anpassad för eventuellt rymningsbenägna elever.

Annerstaskolan är lämplig utifrån att det finns klassrum att tillgå samt att skolan också har elever i samma årskurser, F–3, som föreslås.

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår inte uppstart av resursskola i Nordvästra Huddinge i detta inledande steg. Detta då det i dagsläget saknas lämpliga lokaler i Nordvästra Huddinge samt att avsatta medel för 2026 endast

räcker till uppskattningsvis 12 platser fördelade på två enheter. Förvaltningen föreslår att lokalfrågan för Nordvästra Huddinge utreds vidare i samband med den fortsatta översyn av kommunens mindre undervisningssammanhang som föreslås.

Utformning av lokaler

En grupp om 6–12 elever i en resursskola samlokaliserad med en annan grundskola behöver ha tillgång till ett hemklassrum och minst ett grupprum. Vidare krävs ett uppehållsrum eller rastyta inomhus. Det är att föredra att eleverna får en egen ingång och möjlighet att äta enskilt under dagens måltider.

Utöver det behöver gruppen få tillgång till den ordinarie skolans ämnessalar för att erbjudas undervisning inom olika ämnesområden såsom slöjd, bild, musik, hem- och konsumentkunskap samt idrott och hälsa. Det rekommenderas också möjlighet till en avskild plats där elever kan dra sig tillbaka och återhämta sig vid behov. Utemiljön ska möjliggöra fysisk aktivitet, socialt samspel och interaktion samt erbjuda utrymme för rekreation och avskildhet.

Slutsatser och behov av fortsatt utredning

Utgångspunkten för denna utredning har varit att utreda behov av och förutsättningar för inrättandet av kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper på en eller flera platser i kommunen.

Utredningen visar att Huddinge kommun har elevgrupper vars behov skolorna har utmaningar att möta inom befintliga stödverksamheter. De två kommunövergripande SU-grupperna (Rosenhill och Tingsvägen) är fullbelagda och skolledarna beskriver att det finns stora utmaningar för skolorna i att möta vissa elevers behov inom ramen för skolornas egna SU-grupper. Utredningen pekar därför på ett tydligt behov av fler kommunövergripande anpassade undervisningsmiljöer, särskilt för yngre elever i årskurs F–3 med stora och komplexa stödbehov.

I utredningen framkommer vidare att det finns flera fördelar med att anordna undervisning i ett mindre sammanhang i form av resursskola, i stället för genom kommunövergripande SU-grupper. Resursskola är en mer lämplig organisationsform för elever med varaktiga behov av ett mindre sammanhang, vilket är den målgrupp som identifierats i utredningen. En fördel med resursskola är att elever i förskoleklass kan tas emot i resursskolor, vilket inte är möjligt i kommunövergripande SU-grupper. Resursskola ger även en tydligare ansvarsfördelning för berörda elever eftersom resursskolan också blir elevens hemskola. Därför föreslår förvaltningen att befintlig organisation utökas genom att kommunen inrättar resursskola.

I Mål och budget 2026–2028 avsatte kommunfullmäktige 5 miljoner kronor år 2026 genom en särskild satsning på ”Särskilda undervisningsgrupper på klusterskolor”. Den ekonomiska genomgången visar att dessa medel räcker till uppskattningsvis 12 platser i sådan verksamhet. Eftersom behoven är spridda i kommunen, föreslås inledningsvis att två små resursskolor inrättas för elever i årskurserna F–3 i anslutning till två geografiskt spridda befintliga skolor. Inledningsvis föreslår förvaltningen att resursskolorna placeras i Sydvästra och Östra Huddinge. I dessa kommundelar finns det lämpliga lokaler i anslutning till Annerstaskolan och Sjötorpsskolan. Att resursskolan förläggs i anslutning till en befintlig skolenhet innebär att dessa till viss kan dela på resurser såsom skolledning, elevhälsa och specialistkompetens, vilket är fördelaktigt ur såväl ett ekonomiskt som ett pedagogiskt perspektiv.

Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer att verksamheten har förutsättningar att ta emot elever under hösten 2026. För att klara detta krävs dock att förvaltningen får i uppdrag att snarast ta fram en målgruppsbeskrivning, urvalskriterier för bedömning samt upprättar ett ansökningsförfarande till resursskolorna under våren 2026. Rekrytering av personal och eventuell anpassning av lokalerna bör också inledas direkt. Organisationen kan byggas upp i liten skala under läsåret 2026/2027 och utvärderas efter avslutat läsår.

Förvaltningen bedömer vidare att det finns behov av fortsatt utredning kring hur denna organisation kan utvecklas för att på sikt omfatta flera årskurser och eventuellt ytterligare geografisk spridning (klusterskolor). Behovet som identifierats i Nordvästra Huddinge bör då tas om hand.

Förvaltningen har slutligen identifierat ett behov av att se över hela den befintliga strukturen för undervisning i ett mindre sammanhang i kommunen, för att säkerställa att elever som har ett behov av sådant stöd får likvärdig tillgång till det och att kommunens resurser används effektivt. Detta inkluderar att se över finansiering och organisation av kommunens lokala och kommunövergripande SU-grupper.

Källor

Mara Westling Allodi & Heidi Selenius (Red.) (2025). *Specialpedagogisk forskning och tidiga insatser*.

Högsta förvaltningsdomstolen (2017), *HFD 2017 ref. 50*.

Prop. 2009/10:165, *Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet*.

Prop. 2021/22:156, *Resursskolor – förtydligade förutsättningar för särskilt stöd.*

Skolinspektionen (2014), *Särskilt stöd i enskild undervisning och särskild undervisningsgrupp.*

Skolinspektionen (2016), *Omfattande ogiltig frånvaro i Sveriges grundskolor.*

Skolinspektionen (2024), *Undervisningens kvalitet i särskild undervisningsgrupp*.

Skollagen (2010:800).

Skolverket (2022), *Allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram* (SKOLFS 2022:334).

Skolverket (2024), *Skolgång för elever med slutbetyget F*, rapport.

Skolverket (2025), *Beskrivande statistik om särskilt stöd i grundskolan 2024/25*.

Skolverket (2025), *Information om resursskolor*, hämtad 11 december 2025.

Statens offentliga utredningar (2016), *Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera* (SOU 2016:94).